

MARIA-VIORICA CĂLUGĂROIU
**GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL STĂNULEASA
COMUNA SÎMBUREȘTI, JUDEȚUL OLT**

PORTRETUL GRUPEI CU CARE LUCREZ

CAIET DE OBSERVAȚII
PSIHOPEDAGOGICE

2011-2012

ARGUMENT

Întotdeauna educatoarele au fost obligate să prezinte caietul de observații psihopedagogice al grupei cu care își desfășoară activitatea instructiv-educativă.

S-au editat fel de fel de auxiliare didactice destul de folositoare, dar nimeni nu a dat importanță faptului că zilnic educatoarele au de consemnat aspecte semnificative din viața copiilor

Pentru a le ușura munca și cu scopul ca toate colegele noastre să nu-și mai irosească timpul trasând fel de fel de tabele, am conceput acest caiet de observații psihopedagogice, special pentru grupele combinate cu care lucrează educatoarele din mediul rural, considerând că le va fi de ajutor în completarea imediată a aspectului sesizat în diferite împrejurări, astfel, le vom ajuta în munca lor și așa destul de istovitoare uneori.

De asemenea, am decis ca să oferim și unele materiale ajutătoare folosite în observarea copiilor, apoi, rubricația poate fi adaptată la fiecare categorie de preșcolari în parte, iar acestea să fie completate pe tot parcursul preșcolarității, ca abia după aceea să putem elabora, după un „studiu” amănunțit al celor consemnate în mod real, caracterizarea psihopedagogică a fiecărui copil și cu această ocazie să ne evaluăm și noi munca depusă sub toate formele cu toți preșcolarii.

Am observat că de cele mai multe ori caracterizarea copiilor se făcea din aduceri aminte, uneori chiar nu exista acest caiet de observații, tuturor preșcolarilor li se dădea calificativul „foarte bine” la toate categoriile de activități cuprinse în aria curriculară.

În scopul de a impresiona învățătorii care urmau să preia clasa I, chiar și preșcolarii mai puțin dotați din punct de vedere intelectual erau deosebit de apreciați, dar nu în mod realist, ci „după ureche”!

Noi considerăm că este deosebit de important să fim mai realiști cu noi înșine, deoarece în fiecare grupă de preșcolari există și performanțe, dar este posibil ca, oricât ne-am da silința cu anumiți copii, fără sprijin din partea specialiștilor nu vom putea remedia problema lor.

În momentul persistenței unei probleme deosebite, ar fi ideal să cercetăm mai înainte de toate cauza acelei manifestări a preșcolarului. În acest context, mai ales astăzi, când majoritatea copiilor sunt crescuți de bunici sau bone, când li se tolerează tot felul de comportamente necuviincioase, când de la cea mai fragedă vârstă copiii sunt alimentați artificial, iar uneori li se dă „să guste” alimente sau băuturi interzise acestei vârste...ce să mai vorbim de cazuri de agresiune fizică, verbală sau psihică asupra bietului pui de om care este de cele mai multe ori tratat ca fiind „vinovat” de toate necazurile părinților!

Cunoscând „micile suferințe” ale copiilor cu care lucrăm ne ușurăm singure modul de a-i aborda dintr-un altfel de unghi, deoarece copiii care adesea ne fac probleme, la rândul lor au și ei ceva acolo în sufletele lor nerezolvat, dar cum nu pot avea încredere în nimeni...se manifestă și ei cum pot, vor să iasă în evidență prin mici năzbâtii, fac fel de fel de gesturi chiar în timpul unor activități, în scopul de a-i băga și pe ei cineva mai mult în seamă.

Nu orice astfel de manifestare trebuie luată ca tulburare de comportament.

Greșelile copiilor trebuie îndreptate la momentul potrivit, iar dacă alții sunt răspunzători de acest lucru, mai putem face ceva, noi, educatoarele, noi suntem pregătite să schimbăm acel comportament, mai greu, într-adevăr, căci amintirile faptelor rele pot recidiva, cu tot efortul depus de noi.

Deosebit de eficiente, atunci când constatăm o comportare necorespunzătoare, sunt textele literare cu un deosebit caracter moralizator. Ne prefacem că nimic nu s-ar fi întâmplat(dar cu privirea mai mult spre cel care are nevoie de îndreptare!), începem să povestim fără să-i atenționăm pe copii că de fapt noi urmărim altceva... Niciodată copilul nu trebuie apostrofat, sau imediat categorisit ca turbulent, trebuie să descoperim cauza, să folosim orice metode de îndreptare, ca numai după aceea să dăm diagnosticul!

De cele mai multe ori tindem să dăm verdicte pripite, când în realitate lucrurile sunt de altă natură.

Deosebit de importante sunt intervențiile imediate, atunci, pe loc, ale educatoarei, pentru că nu putem, de exemplu să acceptăm ca un copil violent să-i lovească pe ceilalți colegi, sau nu vom accepta purtarea necuviincioasă cu care unii vin din familie!

În acest scop am considerat acest tip de caiet de observații ca fiind foarte util, mai ales că noi nu l-am conceput deloc complicat, cu fel de fel de rubrici...el fiind foarte ușor de completat, puțin „secret”, căci numai educatoarea poate să știe la adresa cui sunt făcute observațiile din el, deoarece nu se mai trec în dreptul observației decât inițialele copilului, sau la alegerea dumneavoastră, numărul din catalogul grupei.

De ce acest lucru trebuie să fie secret? Pentru că fiecare copil este unic, în felul lui, nu pot fi identice comportamentele a doi copii chiar dacă sunt gemeni, iar în ultimul rând, trebuie să nu fie făcute publice datele despre fiecare copil unor persoane rău voitoare, sau care vor să folosească aceste date în alte scopuri!

Noi vă dăruim cu drag acest caiet, dacă-l veți primi cu plăcere... bucuria va fi atât a noastră cât și a dumneavoastră când veți intra în posesia lui!

Ca să ne înțelegeți intenția și mai bine, vom încheia printr-o învățătură auzită de la un bătrân:

„Unui om nu-i poți da nimic cu sila, căci dacă el nu vrea cu orice preț să-l primească de la tine, ori din ambiție, ori ca să nu-ți fie ție în voie...după ce pleci de la el aruncă acel lucru...dar, poți să-i iei forțat ceva, că-i iei și fugi!”

Dar nu putem neglija faptul că:

„Un copil poate oricând să învețe un adult trei lucruri:

-cum să fie mulțumit fără motiv, cum să nu stea locului niciodată și cum să ceară cu insistență ce își dorește”(Paolo Coehlo).

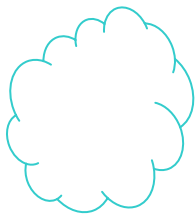
Cu mult respect pentru toate colegele!

AUTOAREA

GRĂDINIȚA.....
GRUPA.....
EDUCATOARE:.....

CAIET DE OBSERVAȚII PSIHOPEDAGOGICE

ACEȘTIA SUNT COPIII GRĂDINIȚEI NOASTRE!”(FOTOGRAFI)

TABEL NOMINAL CU PREȘCOLARIII GRUPEI

Nr. crt	NUMELE SI PRENUMELE	CNP COPIL	DOMICILIUL
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			

OBSERVAȚII PE TOATĂ PERIOADA FRECVENTĂRII GRĂDINIȚEI

DATA	INIȚIALELE COPILULUI SAU NR. DE IDENTIFICARE	OBSERVAȚII ZILNICE	INTERVENȚIA IMEDIATĂ A EDUCATOAREI

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

MATERIALE DE SPECIALITATE ÎN SPRIJINUL OBSERVĂRII CORECTE A TUTUROR PRESCOLARILOR

1. „Educația copilului unic în familie”;
2. „Educația drumul cunoașterii..”;
3. „Dreptul la bătaie”;
4. „Modalități de tratare diferențiată a copiilor”;
5. „Factorii ce blochează manifestările creative ale copiilor”;
6. „Curajul-o frică învinsă de toți copiii”;
7. „Înlăturarea devierilor comportamentale prin înțelegerea copilăriei”;
8. „Dzvoltarea inteligenței și a gândirii copilului conform teoriei lui Jean Piaget și a lui B. Inhelder”;
9. „Teste folosite în evaluarea corectă a prescolarilor”;
10. „Informații relevante în evaluarea copiilor preșcolari”
11. „Deficiențe pe care educatoarea le poate depista la grupa cu care lucrează”;

(Toate aceste materiale sunt anexate în paginile imediat următoare, ele au fost elaborate și publicate de autoare în diferite reviste de specialitate pe care în mod sigur le-ați citit!).

Dezvoltarea inteligenței și a gândirii copilului conform teoriei lui Jean Piaget și a lui B. Inhelder

*Lumea adulților prezintă pentru copil două obstacole la care trebuie să se adapteze:

-limbajul și regulile pe care nu le înțelege;

*La copilul preșcolar se întâlnesc trei tipuri de atașament:

-atașamentul securizant;

-atașamentul evitant;

-atașamentul ambivalent;

*Jocul simbolic reprezintă exercițiul de familiarizare cu situațiile noi, dificile, problematice, în care copilul rezolvă mai ales conflictele afective servind la compensarea unor trebuințe nesatisfăcute, la răsturnări de roluri etc.;

*Jocul simbolic poate evidenția conflicte inconștiente: interese sexuale, fobii, apărarea împotriva angoasei, agresivitate sau identificare cu agresorii;

*Imaginile mintale sunt imitații interiorizate , reproductive și anticipative, la vârsta preșcolară imaginile sunt statice, abia după 7-8 ani imaginile devin cinetice;

*Egocentrismul gândirii copilului caracterizează starea în care propriile dorințe și plăceri sunt suverane, copilul nu poate înțelege faptul că ceilalți trăiesc sentimente diferite sau gândesc diferit, de aceea el este centrat pe sine însuși, are dificultăți în a corela punctul său de vedere cu al altora, proiectează propriile senzații asupra celorlalți;

*Animismul se referă la faptul că fenomenele și obiectele din jur sunt privite ca fiind însuflețite, vii și conștiente; după cinci ani mai persistă doar unele rămășițe ale animismului;

*Artificialismul constă în faptul că posibilul și imposibilul se suprapun, personajele fantastice pot interveni în viață, abia după cinci ani este posibil ca unii copii să poată decide asupra realității personajelor; până la cinci ani gândirea copilului este stăpânită de

magism, proces în care se stabilesc legături stranii între fenomene, iar evenimentele din jur au legătură cu acțiunea copilului;

*Realismul gândirii copilului se referă la materializarea elementelor de factură spirituală datorată nediferențierii dintre fizic și psihic. Gândirea egocentrică este o gândire prelogică, intuitivă și preconceptuală. Punctul de plecare este constituit de schemele senzorio-motorii care se transformă la finalul stadiului senzorio-motor în scheme verbale. Schemele verbale devin ele însele preconcepte, adică cuvântul se atașează de acțiune și de percepție chiar dacă rămâne încă foarte atașat de reprezentarea concretă.

În concluzie, ceea ce-i lipsește gândirii copilului este „mobilitatea” pentru a-i permite să se individualizeze și să examineze toate posibilitățile de „rezolvare” a problemelor minore ale sale din punctul lui de vedere.

TESTE FOLOSITE PENTRU EVALUAREA CORECTĂ A PREȘCOLARILOR:

- *Testul de Apercepție pentru copii(TAC);
- *Proba „Vocabular” din scala de inteligență Standford-Binet;
- *Proba „memoria pentru obiecte” a Scalei de inteligență Standford-Binet;
- *Subtestul „Completarea imaginii al Scalei Wechsler de inteligență pentru copii”(WISC-III);
- *Subtestul „Ansamblare de obiecte al Scalei Wechsler de inteligență pentru copii (WISC-IV);
- *Scala comportamentului social a Testului Denver-II DE EVIDENȚIERE A ACHIZIȚIILOR ÎN PLANUL DEZVOLTĂRII;
- *Scala comportamentului fin adaptativ a Testului Denver-II;
- *Scala verbală a Testului de inteligență pentru copii preșcolari și școlarii mici

INFORMAȚII RELEVANTE ÎN EVALUAREA PSIHOLOGICĂ A COPILULUI:

-Istoria dezvoltării copilului (evenimente semnificative din viața copilului sau schimbări majore recente ce au intervenit în viața copilului);

-Informații legate de probleme de sănătate (intervenții neurochirurgicale, spitalizări, tulburări diagnosticate de atenție, memorie, limbaj);

-Rezultate obținute la activitățile din grădiniță;

DEFICIENȚE PE CARE EDUCATOAREA LE POATE
DEPISTA LA GRUPA CU CARE LUCREAZĂ:

- *Deficiența mintală;
- *Deficiențe de vedere;
- *Deficiențe de auz;
- *Deficiențe fizice și psihomotorii;
- *Tulburări de comportament;
- *Deficiențe de limbaj;
- *Deficiențe multiple(polihandicapul);

Notă:

Indiferent de spre ce fel de handicap este vorba...

SFATUL SPECIALIȘTILOR ÎN DOMENIU ESTE FOARTE
VALOROS, DECI NU VĂ SFIIȚI SĂ-L CEREȚI IMEDIAT CE AȚI
CONSTATAT CEVA ÎN NEREGULĂ CU ORICARE DINTRE COPII!

BIBLIOGRAFIE:

- 1.CUCOȘ Constantin, „PSIHOPEDAGOGIE”, Editura POLIROM, Iași, 2009;
- 2.Cosmovici,C., „PSIHOLOGIE”, Editura POLIROM, Iași, 1999;
- 3.Băban, A., „Consiliere educațională”, Cluj-Napoca, 2001;
- 4.Radu, I., „Introducere în psihologia contemporană”, EDP, 1981.